

Guía Docente

Datos Identificativos					2022/23
Asignatura (*)	Rehabilitación do aparato bucofonador e da deglución		Código	652G04035	
Titulación					
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas				
Coordinación	Vilariño Vilariño, María Isabel	Correo electrónico	isabel.vilarino@udc.es		
Profesorado	Vilariño Vilariño, María Isabel	Correo electrónico	isabel.vilarino@udc.es		
Web					
Descrición xeral	Tratase de una materia obrigatoria que se imparte no primeiro cuatrimestre do cuarto curso do Título de Grado de Logopedia e que constará de clases expositivas por parte do profesor a través de Microsoft Teams e Moodle de forma sincrónica ou asincrónica e clases interactivas nas que teñen que expor os traballos tutelados en grupos de 2-4, os alumnos de forma presencial ou a través de Teams. As exposicións deberán ser presenciais ou a través de Microsoft Teams. En ocasións as clases interactivas unificaránse para que participen todos os alumnos na exposición dos traballos dos compañeiros e interaccionen con eles. Na segunda oportunidade (Julio) realizarse un examen tipo test si e presencial o pregunta curta vía Teams				

Competencias do título

Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
1. Adquirir os coñecementos teóricos necesarios sobre a larinxectomía	A1	B1	C1
	A6	B5	C2
2. Coñecer o mecanismo e as fases da deglución e as distintas alteracions que se poden producir como consecuencia destas intervencións quirúrxicas.	A8	B6	C3
	A11	B7	C6
	A12	B8	C7
3. Creación de programas específicos de intervención logopédica, para poder levar a cabo un plan terapéutico que compense, no posible, os efectos negativos desta intervención quirúrxica tanto a nivel da comunicación como da deglución.	A13	B9	C8
	A14	B10	
	A15	B11	
4. Coñecer os distintos mecanismos da deglución	A20	B12	
	A21	B13	
5. Coñecer formas de actuación do equipo multidisciplinar que interven neste tipo de trastornos e que estratexias conxuntas se deben adoptar na prevención das alteracions da comunicación, na avaliación e no diagnóstico.	A22	B14	
	A25	B16	
	A26	B17	
	A27	B18	
	A29	B19	
	A30	B20	
	A31	B22	
	A32	B23	
		B24	

Contidos

Temas	Subtemas
REHABILITACIÓN EN LARINXECTOMIZADOS TEMA 1: Sistema fonatorio	Resumen das bases anatómicas e funcionais da larinx. Fisioloxía da larinx. Funcions larínxeas, mecánica respiratoria e fonación
TEMA 2: Alteracións da comunicación e deglutación por cancro de cabeza e cuello.	Tipos e grados
TEMA 3: Patoloxía tumoral da larinx.	Distintos tipos de neoplasias que conducen a extirpación da larinx. Nivel de afectación da deglutación.
TEMA 4: Larinxectomías totais e parciais.	Indicacións e consecuencias
TEMA 5: Novas condicións anatómicas e cambios fisiolóxicos do larinxectomizado	Consecuencias na súa vida diaria
TEMA 6: Fonación do larinxectomizado.	Erigmofofonía. Larinx Elctrónica. Prótesis fonatorias. Válvulas. Importancia da rehabilitación.
TEMA 7: Papel do logopeda na rehabilitación do paciente larinxectomizado.	Combinación de funcións e recursos da unidade de logopedia ca asociación de larinxectomizados.
TEMA 8: Condicións necesarias para iniciar a rehabilitación.	Causas que poden retardar, dificultar ou impedir a rehabilitación.
TEMA 9: A rehabilitación logopédica propiamente dita. Forma de realizar a rehabilitación.	Momento de comezar. Etapas dentro da rehabilitación. Avaliación e problemas específicos que se poden presentar. Actuación en casos difíciles. Momento e criterios para plantear un sistema alternativo a erigmofofonía.
TEMA 10: Casos clínicos.	Presentación de casos clínicos das diferentes patoloxías.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	A1 A6 A8 A11 A12 A13 A15 A21 A22 A25 A26 A27 A29 A30 A31 A32 B1 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B16 B17 B19 B20 B22 B23 B24 C1 C2 C3 C6 C7 C8	5	15	20
Prácticas a través de TIC	A14 A20 B18	0	17	17
Proba obxectiva	A1 A6 A8 A14 A25 A26 A27 B1 B5 B7 B9 B13 B18 C1 C3	1	25	26
Sesión maxistral	A1 A6 A8 A11 A12 A13 A14 A15 A20 A21 A22 A25 A26 A27 A29 A30 A31 A32 B1 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B16 B17 B18 B22 B23 C1 C2 C3 C6 C7 C8	35	30	65

Traballos tutelados	A1 A6 A8 A13 A14 A20 A22 A25 A26 A29 A30 A31 A32 B1 B5 B7 B8 B12 B13 B17 B18 B23 C1 C3 C6 C7 C8	1	20	21
Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	O alumno presentará casos clínicos en relación o tema que lle corresponda do traballo tutelado e debe de ser capaz de analízalo e discutilo en grupo.
Prácticas a través de TIC	O alumno realizará actividades de carácter práctico como a utilización de bases de datos para a realización dos traballos tutelados (búsqueda bibliográfica), mediante a utilización das tecnoloxías da información.
Proba obxectiva	Realizarase unha proba escrita tipo test de 30 a 50 preguntas para a avaliación do aprendizaxe do alumno e será imprescindible aprobar esta proba para superar a materia e para que se avalien os distintos apartados.
Sesión maxistral	Realizaranse exposicións orales utilizando material audiovisual e preguntas dirixidas os estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar o aprendizaxe ero a alumnado deberá complementar esta información cas fontes de información referenciadas en dito apartado.
Traballos tutelados	O estudante realizará estes tipos de traballos para promover o aprendizaxe autónomo, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados e os expoñerá nas clases interactivas. E imprescindible o presentar o traballo para ser evaluado. O alumno entregará a o profesor una copia en formato papel e outra informatizada que quedará en posesión do profesor para avalialo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Seguimento da aprendizaxe e a realización do traballo autónomo dos estudantes por parte do profesor-tutor. As tutorías realizaranse de forma telemática (Teams, e-mail) y si fose necesario presencial, en grupo ou de forma individual.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A1 A6 A8 A14 A25 A26 A27 B1 B5 B7 B9 B13 B18 C1 C3	Será a que teña máis peso na avaliación do alumno e terá que superala para aprobar a asignatura. Consistirá nun examen tipo test de entre 30 e 50 preguntas. Se fose necesario realizalo vía Teams será pregunta curta en lugar de test. Para a segunda oportunidade de xullo solo computará a proba obxectiva (100%)	60
Traballos tutelados	A1 A6 A8 A13 A14 A20 A22 A25 A26 A29 A30 A31 A32 B1 B5 B7 B8 B12 B13 B17 B18 B23 C1 C3 C6 C7 C8	E obrigatoria a realización e exposición a nivel individual ou en grupo para aprobar a materia e incluírá o estudo de casos. Non computará para a segunda oportunidade de xullo, solo para a convocatoria ordinaria (primeira)	40

Observacións avaliación

Será obrigatoria a asistencia as clases expositivas e interactivas e podrán unificarse as clases interactivas para que os alumnos podan asistir as exposicións dos compañeiros

A fórmula que se aplicará para correxir a proba obxectiva será: acertos menos erros partido por 3 e o resultado de isto dividido entre o número total de preguntas e despois multiplicado por 10, sempre no caso de que o examen sexa presencial e tipo test.

Os alumnos deberán ampliar os temas cas fontes de información recomendadas e que ademais se irán actualizando durante o curso xa que as clases expositivas por parte do profesor serán orientativas.

Fontes de información

Bibliografía básica	- () . - CASADO MORENTE, J.C. , ADRIÁN TORRES, J.A. (2005). Manual del laringectomizado.. Málaga. Ed. Aljibe. - BEHLAU, M. (2005). A voz. O libro do especialista. Tomo I y II.. Rio de Janeiro. Ed. Revinter. - HEVILLET-MARTÍN G. (2003). Hablar sin larige. Madrid. Lebon - DINVILLE C. (1996). Los trastornos de la voz y su reeducación.. Barcelona. Ed. Masson - PEÑA-CASANOVA J. (2013). Manual de logopedia.. Barcelona. Ed. Masson. - PRATER R.J, SMITH R.W. (1995). Manual de terapéutica de la voz.. Barcelona. Ed. Masson. - FERNÁNDEZ MARINA M. (1996). Reflexión sobre el tratamiento del paciente laringectomizado. Rev. Logop. Fon. Audiol. Vol. XVI, nº 3. Madrid. Ed. Masson - Suarez A. (2004). Trastornos de la voz. Estudio de casos. Ed. Eos - MURRAY Y MORRISON. (1996). Tratamiento de los trastornos de la voz.. Barcelona. Ed. Masson - CASADO JC, ADRIAN JA. (2004). MANUAL DEL LARINGECTOMIZADO. ED. ALJIBE - Clavé civit P., García Peris P. (2011). Guía de diagnóstico y de tratamiento nutricional y rehabilitador de la disfagia orofaríngea. Barcelona. Ed. Glosa La bibliografía o fuente de información se actualizará y ampliará a lo largo del curso académico.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía dos órganos da audición e a linguaxe/652G04001

Patoloxía da audición. voz e deglución/652G04015

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Intervención logopédica nos trastornos da fala e a voz/652G04027

Materias que continúan o temario

Novas tecnoloxías da información e a comunicación aplicadas á intervención logopédica/652G04032

Observacións

Recomendase completar a información das clases maxistras coas fontes de información recomendadas. Para axudar a conseguir un entorno inmediato sustentable e cumprir co obxectivo estratéxico 2 do "IV Plan de Acción do Programa Green Campus FCS (2020-2022)" os traballos documentais que se realicen nesta materia:

a.- Maioritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático.

b.- De realizarse en papel:

- Non se empregarán plásticos.

- Realizaranse impresións a dobre cara.

- Empregarase papel reciclado.

- Evitarase a realización de borradores.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías